

Glasilo Jugoslovanske kmetске zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnica, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Bančni polomi in varnost prihrankov.

Prihrankov ne držimo doma!

Potrebno je in gospodarske razmere nas silijo, da v današnjih težkih časih varčujemo. Izplača se tudi varčevati, kjer je denar dobil zopet nazaj velik del svoje vrednosti.

Če pa s pridnim delom in vztrajnim pritrgovanjem varčujemo, moramo tudi znati, da privarčevani kapital varno in obrestonosno naložimo. Če denar držimo doma, pomeni to mrtev kapital za gospodarstvo, za nas pa izgubo na obrestih. Poleg tega pa je denar shranjen vedno v nevarnosti pred vlomilci, tatovi, ognjem, mišmi itd.

Prvo je varnost.

Denar torej moramo naložiti radi splošne gospodarske koristi, radi varnosti privarčevanih zneskov in radi obresti, ki jih dobimo. Kje naj naložimo svoje prihranke? Ali tam, kjer so najbolj varni? Ali tam, kjer so najvišje obresti? — Prvo in najbolj važno je varnost, na drugem mestu šele višina obresti.

Pohlep po obrestih.

Zal pa se je v gospodarskih zmedah po vojni uveljavil pri ogromni večini varčevalcev pohlep po lahkem zaslužku brez dela, kakršnega predstavlja visoko obrestovani kapital. Ta pohlep je bil tako močan, da so ljudje iskali samo zavode, ki najvišje obrestujejo. Mislili so samo na visoko obrestno mero, pozabili pa so na prvo in poglobitno pri vlaganju svojih prihrankov: na njihovo varnost.

Banke so si same kopale jamo.

Varčevalci so povsod zahtevali le visoko obrestno mero. Banke, ki so hotele dobiti denar od varčevalcev, so morale to obrestno mero dovoljevati. Seveda so pa morale zato od svojih dolžnikov terjati za kredite primerno višjo obrestno mero. — Dolžniki bank, to so razna industrijska, obrtna in trgovska podjetja, so morali radi tega plačevati bankam 18 do 24% za njihov denar, v južnejših krajih pa tudi do 30% in čez. Jasno je bilo že naprej in tako se je tudi zgodilo, da je moral velik del teh podjetij pod to pretirano obrestno mero

omagati, da je vsled tega veliko podjetij v teku zadnjih let izhiral. Banke same, ki bi najbolj morale gledati na to, da morejo ta podjetja izhajati in živeti, so jih z visoko obrestno mero v veliki meri gnale v polom. Tako so banke v premenjih slučajih v svojih knjigah računale lepe dobičke na visokih obrestih pri svojih dolžnikih. Na koncu pa se je pokazalo, da so to le papirnati dobički in da nazadnje banke ne dobijo od dolžnikov ne obresti, ne kapitala. Banke so si torej v veliki meri same odžagale veje, na katero so se opirale, z visoko obrestno mero so uničevale svoje dolžnike in s tem tudi sebe. Danes prihaja streznitev tudi pri bankah. Tudi banke ne gledajo pri dovoljevanju kreditov le na visoko obrestno mero, temveč dajo rajši kredit tudi po nižji obrestni meri, samo da je varno.

Strašni polomi.

O pogubnosti pretirane obrestne mere posebno jasno pričajo zadnji bančni polomi.

V konkurzu je Banka in hranilnica za Primorje, v kateri ima bedno ljudstvo hrvaškega Primorja 28 milijonov svojih prihrankov.

V konkurzu je Srbska kmetijska banka v Belgradu, pri kateri je v nevarnosti 32 milijonov dinarjev, po večini ameriški prihranki kmetov iz Hercegovine in južne Dalmacije.

V konkurzu je Okrožna banka v Požarevcu, pri kateri bo izgubilo večji del svojih vlog 1221 vlagatelj. Delniške glavnice je bilo 10 milj. dinarjev, vlog 17 milj. dinarjev.

Kaj bo s Slavensko banko, o kateri listi zadnji čas toliko pišejo, ni še znano. Gotovo je, da je predstečaj otvorjen, da je vlada že imenovala za banko sekvestra in da se vloge več ne izplačujejo. Istotako je gotovo, da je izgubljena vsa delniška glavnica 100 milijonov dinarjev in 20 milijonov dinarjev rezerv. Koliko bodo izgubili vlagatelji, se še ne ve. Vse se sedaj suče okrog tega, ako se bo moglo dobiti garancijo večine delničarjev zato, da ne bi šle v izgubo tudi vse vloge. Vlog je pri banki okoli 250 milijonov dinarjev v nevarnosti.

Sodišče je zaprlo na podlagi revizije

pred par leti ustanovljeno Ljubljansko posojilnico in ista usoda je doletela Jugoslovansko zavarovalno hranilnico, ki je bila ustanovljena šele letos. Pri teh dveh zavodih je veliko vprašanje, ali bodo vlagatelji sploh kaj dobili.

Zanimivo je, da so vsi zgoraj navedeni zavodi nudili vlagateljem izredno visoko obrestno mero. Tako je n. pr. Okrožna banka v Požarevcu svojim vlagateljem plačevala pretirane obresti samo za to, da pride do denarja, ki ji ga je silno manjkalo, da financira številna in velika podjetja, ki niso bila v nobenem sorazmerju z njeno močjo. Ljudje so zaupali v varnost banke in so dobili za svoj denar bančno vložno knjižico, katera pa danes ne pomeni nobene garancije za njihov denar, kaj šele za obresti.

Polom v drugih državah.

Pa ne samo v naši državi, tudi v drugih državah, v nekaterih preje, v nekaterih pa šele zadnje čase doživljajo isto kot pri nas, da vlagatelji trpijo škodo vsled poloma denarnih zavodov. V Italiji n. pr. je med vojno osnovana spekulacijska banka (Banka Italiana di sconto) oropala 700.000 italijanskih varčevalcev za več kot eno milijardo prihrankov. Take polome doživljajo v Avstriji, Franciji in drugih državah.

Povsod pa se lahko vidi ena osnovna črta; da so namreč prišli v polom ravno oni zavodi, ki so ponujali vlagateljem najvišjo obrestno mero in ki so tudi od svojih dolžnikov zahtevali najvišjo obrestno mero.

Držimo se posojilnic z neomejeno zavezo.

Iz vsega tega pa se moramo tudi mi naučiti, da bomo pri nalaganju svojih prihrankov gledali predvsem na varnost in se ne bomo dali zapeljati z visoko obrestno mero k nalaganju prihrankov pri nesolidnih zavodih. Gotovo najboljše jamstvo pa nudijo za naloženi denar naše hranilnice in posojilnice z neomejeno zavezo. Pri naših hranilnicah in posojilnicah ni nobene delniškega kapitala. Toda pri njih je nekaj, kar je veliko več vredno kot sto milijonske delniške glavnice bank, to je neomejeno jamstvo stotih posestnikov s stotinami gruntov. Nimamo še slučajev v vseh letih delovanja hranilnic in posojilnic, da bi bila kaka hranilnica in posojilnica z ne-

PRSTANI F. ČUDEN

Prešernova ulica štev. 1

omejeno zavezo propadla in bi bili vlagatelji utrpeli kakšno škodo pri svojih naložbah.

Posojilnice z neomejeno zavezo, to so naša kmetijske banke, ki nudijo za naložene prihranke solidno obrestno mero, ki pa naloženi denar tudi tako solidno upravljajo, da ga nikdar ne morete izgubiti. In kar je poglavitno, one pri upravi naših prihrankov delajo najboljšo za varnost vašega denarja s tem, da ne uničujejo in upropaščajo svojih dolžnikov, katerim so zbrane prihranke razposodile.

Zaščita vlagateljev.

Sedaj, ko so prišli ti strašni polomi, je vlada pod pritiskom javnega mnenja začela pripravljati neki zakon za zaščito vlagateljev. Mi pa to zaščito že imamo. Ta zaščita, ki je več vredna kakor katerikoli zakon, to je neomejena zaveza naših hranilnic in posojilnic. Ni mogoče druge zaščite kakor da tisti, ki denar upravlja sprejme zanj vso odgovornost ne samo osebno, ampak s celim svojim premoženjem.

Seja vodstva SLS.

V nedeljo 10. t. m. ob 10. uri dopoldne se je vršila v Akademskem domu redna seja vodstva Slovenske ljudske stranke. Udeležba je bila zelo velika tudi iz oddaljenih krajev. Poročilo o politični situaciji je podal načelnik dr. Antoa Korošec. Po poročilu se je vnela živahna debata, ob koncu katere je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

»Vodstvo SLS je z odobravanjem vzelo za znanje izstopno poročilo načelnika stranke. Ob tej priliki ugotavlja vodstvo SLS, da so se vsled nesrečne, po strankarskih vidikih uravnane finančne, gospodarske in socialne politike gospodarske razmere v celi državi, prav posebno pa še v Sloveniji, tako poslabšale, da se nahajamo danes sredi težke gospodarske krize. Kmetje, ki trpijo še vsled nerazmerja med cenami poljedelskih in industrijskih produktov, omagujejo pod težo davčnih bremen. Kmetička posestva se prezadolžujejo in propadajo. Delavci so brez dela, brez soc. zaščite, prepuščeni izkoriščevalnim poizkusom naših, sicer maloštevilnih, pa vplivnih kapitalističnih krogov. Obrt je v zastoju ter propada. Ves naš srednji sloj se proletarizira. Vprašanje gospodarske krize stoji radi tega v ospredju vsega javnega življenja v naši državi in terja nujno rešitev. Val nezadovoljstva, ki med ljudstvom vsak dan bolj narašča, se more zaježiti samo tako, da se pereča finančna, gospodarska in socialna vprašanja vzamejo resno in odločno v pretres ter se postavijo kot prva in temeljna točka v program vlade. — V taktičnem oziru prepušča vodstvo SLS Jugoslovanskemu klubu proste roke.«

Vodstvo je določilo v smislu pravilnika, da se vrši zbor zaupnikov SLS v Celju v nedeljo 14. novembra.

Po volitvi načelstva so se obravnavale tekoče strankine zadeve. Načelnik dr. Korošec je poročal, da je 1. septembra t. l. profesor B. Remec odložil mesto prvega strankinoga podnačelnika. Seja je trajala štiri ure.

Slovensko dekle poučuje Žerjavovca.

Nekega dne je žerjavovec skinil cilindar, slekel frak in sezul šimi-čevlje. Obledel se je v gorenjsko narodno nošo, zataknil za klobuk »gamsa« in šel snubit čez tri gore, čez tri dole, čez tri zelene travnike. Tam nekje je bil hribček s cerkvico, ob vznožju je žuborel potoček in na bregu je slovensko dekle belilo platno in prepevalo:

»Tudi jaz sem rožica,
v božji vrtec vsajena,
skrivam se zdaj tu zdaj tam,
utrpati se pa ne dam.«

Žerjavovec (se približa): »Krasno, krasno! Zdravo, gospodična!«

Dekle: »Česa želite, gospod?«

Žerjavovec: »Ničesar! Ne, da, no, povem naj naravnost: neveste iščem.«

Dekle (poje):

»Smo pošlene me Kranjice,
vsak sleparček ni za nas.«

Žerjavovec: »Gospodična, oprostite, mislim resno. Vidim, izobraženi ste, gotovo sva si po sreči in mišljenju enaka.«

Dekle: »Dovršila sem samostansko šolo, druge izobrazbe nimam.«

Žerjavovec: »Samostanske šole niso bogvekaj prida, ker vzgojujejo mladino le v hinavskem pobožnjaštvu. — Vi, gospodična, imate že po naravi vse vrline.«

Dekle: »Čudim se vam, gospod, da ste tako slabo poučeni.«

Žerjavovec: »Kaj pa ste pridobili tam?«

Dekle: »Vse, kar znam, vse mi je dala samostanska šola. Naučila sem se reda: od zore do mraka, vsaka minuta je bila koristno uporabljena. Privadila sem se iskreni molitvi, ki dviga srce k nebu in tolaži ranjeno dušo. Naučila sem se skromnosti, bogato izpopolnila svetno znanje in pridobila še marsikaj.«

Žerjavovec: »Ne vem, če se samostanske šole lahko ponašajo s posebnimi uspehi. Ob koncu šolskega leta nekaj razstavljajo, da namečejo ljudem peska v oči.«

Dekle: »Pri lanskem strogem nadzorovanju se je izrazil zastopnik ministrstva, ki je sicer odločen svobodomislec, da ni našel na nobeni javni šoli tako lepih uspehov, kot v samostanu, in sicer v vsakem oziru.«

Žerjavovec: »V vsakem? V narodnem in državnem smislu prav gotovo ne.«

Dekle: Da v obeh! Samostanske vzgojiteljice se trdno drže načela, da ni zgleden katolik, kdor ne ljubi svojega naroda in svoje države. Ves pouk in vso vzgojo preveča ta misel. Ne pretiravam, če trdim, da tudi narodne in patriotične svečanosti v samostanih daleko nadkriljujejo mnogo zunanjihi šol v prisrčnosti in iskrenosti.«

Žerjavovec: »Samostanska vzgoja je vsekakor enostranska. Dekle je v samostanu, kakor v verigah, in, ko pride v svet, lažje pade, ker ga ne pozna.«

Dekle: »Stara resnica je, da pride spoznanje svetac itak prezgodaj. V samo-

stanu zve gojenka vse, kar ji je potreba za pošteno življenje. Da se kako dekle vendar zgubi, ni kriva samostanska vzgoja. Pa to so izjeme, redke izjeme. Če bi ne bilo tako, zakaj pa nešteti svobodomiselnih bogataši zaupajo svoje hčere samostanom in ne drugim osebam. V našem razredu je bilo več kot polovica učenk, ki so imele starše, organizirane v sokolskih društvih.«

Žerjavovec: »Doslleden 'sokol' je proti samostanski vzgoji.«

Dekle: »Proti je v javnosti in, ko gre za — druge. Pri lastnih otrocih pa premagata očetovska skrb in ljubezen za bodočnost otroka — neupravičeno sovraštvo do samostanskih šol. Kajti, tudi mnogi očetje — sokoli dobro vedo, da kraljuje v tistem samostanu dekliška poštenost in, da sama lepota in bogastvo za pravega ženinca še nista vse.«

Žerjavovec: »Tudi jaz si želim vrle neveste. Ali smem prositi?«

Dekle: »Zakonski stan je najvažnejši korak v življenju. Poštena dekleta hočemo tudi poštenih, zvestih fantov. Povem vam odkrito: slišala sem vaše nazore in bojim se. Skušnja namreč uči, da se nezvestoba do vere in cerkve kaj rada družil z nezvestobo do dekleta in žene.«

Žerjavovec: »Ah, moje srce trpi.«

Dekle: »Gospod, tavzentrože pomagajo, včasih celo kozarec vode. Ali je hočete?«

Žerjavovec: »Zdravo! (Odide.)«

Dekle (poje):

»Za bolezen so zdravila,
za ljubezen jih pa ni.«

Žerjavovec je odšel v Ljubljano. Doma je zopet nadel cilindar, oblekel frak in obul šimi-čevlje, nato pa je odhitel v bar, kjer je v brezkončni jezi prekrokal vso noč.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Jutro« in cerkev sv. Frančiška v Šiški. Žerjavovski gerenti na mestnem magistratu v Ljubljani so bili pretekli teden zamenjani z vladnim komisarjem. Svoje posebne talente so pokazali pri potrebnem in nepotrebnem razrivanju ulic, za najnujnejše, stanovanjsko vprašanje, pa gospodje v dveletnem svojem delovanju niso storili, kar bi bili lahko in kar je bila njih glavna naloga, ker bi sicer ponosna bela Ljubljana ne doživela škandala, da morajo, kot ni to v nobeni vasi, že mnogo tednov cele družine prenočevati na mrazu in dežju. »Jutro« se ob tej priliki zaganja v novo cerkev sv. Frančiška v Šiški, ki je bila sezidana s prostovoljnimi prispevki Slovencev v državi in izven njenih mej in zahteva, da bi se morala z denarjem, namenjenim za nujno potrebno hišo božjo — zidati Ljubljancanom stanovanja. Zakaj pa vašega nepotrebnega sokolskega doma na Taboru ne prezidate v ta namen? — V »Domovinu« pa boste še kar naprej pisali, da niste proti Cerkvi in veri. — Koliko pa ste dali, Žerjavovci, za novo cerkev? Zato — jezik za zobel!

Zadnja »Domovina« povzdiguje vero in ugled duhovništva, kot običajno, z napadli prvi napad je v dopisu iz Mengša na škofa,

drugi od Sv. Štefana pri Šmarju na župnika, tretji iz Slovenjgradca na misijonarje, četrti od Sv. Križa nad Mariborom na župnika in peti iz Pišec na župnika. Pet nesnovanih napadov samo v eni številki! »Domovina« si drzne trditi, da ni proti Cerkvam!

»Versko in нравno življenje bi bilo mnogo bolje zagotovljeno,« piše dr. Žerjav, seveda, če bi vladal on in njegovi naprednjaki. Ljudje, ki naročate in berete »Domovino«, ali slišite, kako »pobožno« piše dr. Žerjav? Povejte no, odkritosrčno, ali mu verjamete? Pomislite! V žerjavovskih listih teden za tednom napadi na vero in Cerkev, blatenje duhovništva, zahteva po brezverski šoli in boj zglednim samostanskim učilnicam, odprava verouka na šolah, zahteva po razporoki, grdo smešenje vsega, kar utrjuje versko in нравno življenje, podli, k nečistosti navajajoči podlistki, inserati itd. itd. — Časopisi takega delovanja in takih nazorov vam zagotavljajo — versko in нравno življenje! — Slovenski očetje in matere! Če ne radi sebe, radi svojih družin, radi svojih otrok vrzite samostojnodemokratsko časopisje daleč ven — čez hišni prag!

»Mož je storil čisto prav,« pravi »Kmetški list«, ki poroča, da ministrski predsednik g. Uzunović ni hotel sprejeti poslanca SLS, ko je prišel posredovati za poplavljenec. In »Kmetški list« to odobrava! — Kaj takega pa še nismo čitali. Poslanec je vendar od ljudstva izvoljen tudi za to, da posreduje pri vladi v splošnih ljudskih nesrečah. Ali bodo ljudje sami hodili v Belgrad na kolenih prositi pomoči?! Ta bi bila lepa, da bi naši poslanci v slučaju ljudskih potreb ne smeli v ministrsko sobo!

»Delavska politika« piše v 150. številki o stanovanjski krizi. Postavlja za zgled dunajsko občino, ki je sezidala v petih letih nad 25.000 stanovanj. Med drugim pravi socialnodemokratski list: »Tudi ljubljanski občinski svet je hotel pričeti s podobno stanovanjsko akcijo, ki pa jo je takratni demokratski režim preprečil.« »Delavska politika« ne pove, da je bila v dotičnem ljubljanskem občinskem svetu »Zveza delovnega ljudstva«, v kateri je bila SLS najmočnejša stranka. Ta občinski svet so žerjavovci iz strankarskih ozirnov razgnali in tako povzročili vsem in zlasti nižjim slojem neprecenljivo škodo. Bližajo se volitve za mesto Ljubljana in kmalu bomo videli, s kako volivno taktiko in odločnostjo bodo socialnodemokratje nastopali proti glavnim krivcem — ljubljanske stanovanjske mizerije.

Plenitev državne imovine. »Delavska politika« piše, da so se ob priliki razprave o stanju državnih gospodarskih podjetij dognali razni slučajni nepravilnosti, zlorabe in plenitve državne imovine. Kar milijone da so basali nekateri v svoje žepe, delavci pa morajo garati za najnižjo plačo. Res je, kar piše »Delavska politika«, zamolčala je le, da je imel še pred nedavnim časom pri

nekem velikem državnem posestvu zelo važno besedo socialnodemokratski kolovodja. Kako se je tam delalo, vedo ljubljanski rdeči proletarci morda še bolj kot mi.

Pred — in po volitvah. Pred volitvami v trgovsko in obrtno zbornico so pisali samostojnodemokratski časopisi, posebno še »Jutro« in »Domovina«, da je lista, ki so jo postavili žerjavovski agitatorji, nestrankska, stanovska lista. Mnogo naših glasov so zato dobili pri ljudeh po deželi, ki »Domoljuba« ne čitajo, na svojo stran. Tudi sam dr. Žerjav je trdil v 37. številki »Domovine«, da se njegova stranka v kandidatu za zbornico ne bo vtikala in da je to stvar stanovskih organizacij. Samostojnodemokratski listi so pred volitvami res trdili, da volijo žerjavovsko »stanovsko listo« tudi klerikalci. V zadnji »Domovini« pa piše dr. Žerjav doslovno: »22. september (dan volitev v zbornico) je bil za nas dan, ko je SDS posebno pokazala življensko silo ter še bolj vzrasla in oživela.« Pošteni ljudje po deželi, v Prekmurju in drugod, ki ste verjeli žerjavovskim agentom, da gre samo za »stanovsko zadevo«, ali vidite sedaj, komu ste pomagali z nepremišljeno oddanim glasom »vrasti in oživetici«? Zato pa čitajte in naročajte v bodoče »Domoljuba«, da ne boste zopet nasedli — sleparski agitaciji.

»Z 20 poslanci iz Slovenije bi bila SDS nepremagljiva četa, ki bi hitro rešila naše gospodarske, pa tudi davčne težave,« piše zadnja »Domovina«. Lepe besede, če bi ne bilo slabih izkušenj. Gospodarske in davčne talente žerjavovcev je namreč ljudstvo že občutilo in občuti pri davkih, pa tudi pri raznih »nacionalizacijah« in — propadlih bankah prav v zadnjem času. Sicer pa so imeli slovenski »naprednjaki« v državnih zbornici že enkrat večino slovenskih mandatov, namreč pri volitvah v ustavotvorno skupščino. Takrat so pokazali, kaj znajo: z glasovanjem za centralistično ustavo so prodali slovensko gospodarsko samostojnost belgrajskim kapitalistom. Če bi se dal slovenski kmet vnovič žerjavovcem v roke, bi bil res kmalu rešen »davčnih težav«, ker bi ga ta gospoda čisto gotovo v najkrajšem času spravila — na boben.

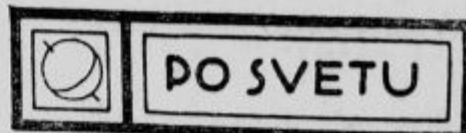
Brez klerikalcev ne gre. »Jutro« od preteklega petka piše, da je sedaj, ko so morali žerjavovski gerenti pobasati svoja šila in kopita in zginiti z ljubljanskega magistrata, odvisno edino od volje SLS, ali bodo občinske volitve v Ljubljani razisane takoj ali ne. Glejte si no, odkod pa imamo naenkrat tako moč? »Jutro« naj ve tole: Mi si želimo skorajšnjih volitev, vendar bi radi še prej pregledali občinske račune, priloge, pogodbe, sploh vse, kar je potrebno, da se izda odislim samostojnodemokratskim gg. gerentom pravičen — pohvalni dekret.

POZOR! Ženini in neveste! POZOR! MODROCE, PERESNICE,

posteljne mreže, otomane, divane in tapetniško blago — Vam nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN, tapetnik, Ljubljana,
Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

ŽIMA IN MORSKA TRAVA VEDNO V ZALOGI!

Pred novo vojno med Grki in Turki. Bivši grški državni predsednik, ki je sedaj zaprt, je nameraval, kakor je sam povedal, napasti Turke in jim vzeti vse pokrajine, kjer je kaj Grkov. Sedaj pa poročajo, da se tudi sedanja grška vlada resno pripravlja na vojno s Turki in da je sklenila pogodbo z Italijani, ki bodo pomagali napasti Turke. Koliko je resnice na teh poročilih, bo pokazala bodočnost.

Smola Pangalosove žene. V Atene je prispelo iz Amerike več zabojev, ki so bili označeni kot carine prosto blago in naslovljeni na ženo bivšega državnega predsednika Pangalosa. Ko so to o pošiljati obvestili, ni hotela o njej nič vedeti. Ker se ni javil lastnik teh zabojev, so jih odprli in našli v njih za več tisoč dolarjev dragocnih ženskih oblek, umerjenih in namenjenih za Pangaloso ženo, ki si jih je pač morala naročiti, seveda za državni denar, a se tega po padcu njenega moža ni upala povedati. Dragoceno pošiljatev so nato na javni dražbi razprodali.

Nova pravila fašistovske stranke. Italijanski fašisti nameravajo spremeniti pravila stranke tako, da bodo tudi v stranki odpravili volitve, kakor so to storili pri občini in kar nameravajo s parlamentom. Vse strankine organe bo imenoval vrhovni svet.

Tudi češki legijonarji proti fašistom. Češki legijonarji so imeli svoje zborovanje v Bratislavi. Na tem zborovanju so se odločno izrekli zoper vsakega in zoper vsako stranko, ki se hoče z nasiljem polastiti oblasti.

Bolgari si žele prijateljstva z nami. Bolgarski zunanji minister Burow, ki se je te dni mudil v Rimu, je napram časnikarjem izjavil, da Bolgari iskreno žele živeti z našo državo v prijateljstvu in miru. »Če se dogajajo vpadi v vaše ozemlje,« je rekel, »se ne sme delati odgovorno bolgarsko vlado, ki bi rada vpade preprečila, pa jih ne more, ker ne sme povišati števila orožnikov in vojakov.«

Pan-evropski (vseevropski) kongres na Dunaju. Na Dunaju se je pretekli teden vršil kongres odličnih zastopnikov različnih evropskih narodov. Namen kongresa je zblíževati posamezne evropske narode in jih končno združiti v eno vseevropsko zvezo, v kateri naj bi ne bilo več sovraštva in bojev. Če bi se takšna vseevropska zveza uresničila, bi bilo konec zatiranja narodnih manjšin. Od Slovencev so se kongresa udeležili načelnik naše stranke g. dr. Korošec in zastopnika primorskih Slovencev gg. poslanca dr. Besednjak in dr. Wilfan.

Avstrijski državni uslužbenci groze s štrajkom — vlada pa z demisijo. Avstrijski državni uslužbenci zahtevajo zvišanje plač. Zvišanje bi obremenilo državno blagajno za 150 milijonov šilingov (1 šiling je 8 Din). Ker vlada ne ve, kje vzeti toliko denarja, uradnikom ne more ustreči. Ti groze zato s štrajkom. Vlada je pa izjavila, da v slučaju štrajka takoj odstopi, zato so se nekatere organizacije že izjavile proti štrajku.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

NOVIČAR

Na pomoč poplavljenecem!

Veliki župan je za pomoč poplavljenecem izdal oklic, v katerem pravi med drugim: z

Dne 27. septembra 1926 je zadela del ljubljanske oblasti

strašovitá nesreča,

zakor je ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Že v jutranjih urah je razsajala v žirovskih, poljanskih in polhovgrajskih hribih grozna nevihta, ki je dosegla v opoldanskih urah višek s tem, da se je nad temi nesrečnimi kraji utrgal oblak.

Divje narasle reke in potoki: Poljansčica, Sora, Račeva, Gradaščica, Božna, Mala voda, Brebrovnica, Ločnica itd. so prestopile bregove mestoma 6 do 8 metrov na visoko ter razdirale in uničevale vse, kar jim je stalo na potu: hiše, žage, mline, šupe, mostove, obrambne zidove, cvetoča polja in livade in žal tudi človeška življenje.

Uničenih, odplavljenih ali popolnoma zasutih je čez 40 hiš, nešteto mlinov in žag: mnogo drugih poslopij je pa tako poškodovanih, da se morajo podreti. Prebivalci teh krajev, ki so sedaj vsled zasutih cest odtrgani od sveta, begajo okoli brez strehe, brez hrane in obleke in preplašeno kličejo:

Na pomoč!

Naša človečanska dolžnost je, da pomagamo tem siromakom. Trdno sem prepričan, da ne kličem zastoj na pomoč zlatih slovenskih src, ki še nikdar niso odrekla, kadar je šlo za to, da se pomaga nesrečnikom.

Človekoljubno akcijo za nabiranje denarnih prispevkov so prevzeli v ljubljanski oblasti vsi okrajni glavarji, na katere edine naj se pošiljajo denarni zneski za poplavljenca.

Rešimo nesrečne rodbine, osirotelo deco, rešimo cele kraje gospodarskega pogina! Rešili jih bomo pa samo tedaj, ako jih podpremo takoj in izdatno!

Prošnja za upoštevanje Žiri.

Dne 27. septembra l. 1926. je zadela Žiri nesreča, o kakršni najstarejši zapiski in najstarejši ljudje ne vedo povedati. Vo-

Kdaj bo prišlo do popolnega sporazuma med Francozi in Nemci? Francosko in nemško časopisje se mnogo prereka o pogojih sporazuma med Francozi in Nemci. Francoski listi zahtevajo, da Nemci opuste vsako misel na združenje Avstrije z Nemčijo, ker sicer ne more priti do sporazuma. Nemci pa to zahtevo odločno odklanjajo in bodo pač izrabili vsako priliko, da pride do združitve obeh držav. Zato moremo pričakovati, da iskrenega miru med Nemci in Francozi še ne bo kmalu.

de, ki so nastale zaradi utrganega oblaka in ki so deloma privrele iz zemlje, so uničile tretjino rodovitnega sveta; od okroglo 7000 ha sveta je okrog 2000 ha opustošena. Vode in plazovi so uničili 37 stavb, izmed teh 19 hiš; poleg tega je uničenih še 7 žag in 6 mlinov. Z največjim trudom in ogromnimi žrtvami zgrajena električna centrala je zopet porušena. Odplavilo je velikanske množine rezanega in tesanega lesa, več glav živine, uničenih je mnogo gozdov; vsa pota do polja in gozdov so uničena. Cela vrsta družin je trpela strašno škodo na obleki in živilih; beda pri njih je nepopisna, ker je večina od njih brez sredstev za preživljanje. Od prizadetih so večinoma mali posestniki in obrtniki, večji del jako zadolženi.

Razdejanje je tako strašno, da mnogi v svojem obupu niti ne mislijo več na možnost obnove svojega gospodarstva. Mnogi so si namreč rešili komaj golo življenje.

V tej strašni nesreči se je sestavil občinski pomožni odbor za poplavljenca, da bi nabiral milodare in jih razdeljeval med ponesrečence.

Rojaki! Nikdar ne pozabite, da smo v Žireh na jugoslovensko-italijanski meji in da ni vseeno tudi za ostale naše brate, ali je na tem kraju opustošena zemlja, kjer se bodo morda skrivali in pobajkovali delomrzni, nezadovoljni in revni postopači, ali pa bosta še nadalje tu živel krepak poljedelec in obrtnik, ki ljubita svojo zemljo in ki bosta tudi za nadalje najboljša obramba naši meji.

Prosimo Vas, prispevajte po svojih močeh za zopetno povzdigo našega kraja! Hvaležni Vam bodo Žirovci, hvaležni Vam bodo potomci sedaj živečih poplavljenecov, hvaležen Vam bo lahko ves slovenski narod, ki ste mu pomagali ubraniti lep del slovenske zemlje pred opustošenjem.

Žiri, dne 7. oktobra 1926.

Občinski pomožni odbor v Žireh.

Darove sprejema tudi uprava »Domoljuba«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

Kje so vzroki povodnji?

Z dežele smo prejeli sledeči dopis:

Zakaj okrog Polhovega gradca povodnji napravljajo ogromno škodo? En vzrok je brezdvomno tale:

Poraščena gorska pobočja pridružujejo padavino (dež), da voda odteka bolj polagoma. Če pa se daleč naokrog posekajo gozdovi, odteka voda z nevržno hitrostjo, hudourniki ogromno narastejo v najkrajšem času in odnašajo s seboj zemljo, drevesa, mostove, žage, hiše. Nastajajo katastrofalne povodnji. Poznam gorske grape, kjer so leto za letom hudourniki nastopali s tako silo, da so lomili drevesa, trgali zemljo, nosili s seboj debela in razdirali mostove. Vzrok: brezumno so se posekali ogromni gozdni komplekski, kar je imelo za posledico, da je voda ob času deževja odtekala

s silno naglico in potem napravljala veliko škodo. Šele ko so se gozdovi zopet zarastli, je to elementarno naraščanje hudournikov ponehalo, izostale so tudi neprilike in nesreče, ki so se prej ponavljale leto za letom.

Iz otroških let se spominjam na dva jarka, ki sta bila navadno suha in brez vode, ob času deževja pa je drla po njih silno narastla voda, ki je ogrožala hiše, travnike in njive. Pobočja gora, s katerih je odtekala voda v ta jarka, so bila tedaj posekana. V sedanjem času pa voda v teh jarkih tudi ob času najhujšega deževja nikdar več ne naraste do poprejšnje višine, vzrok: pobočja gora so zopet zaraščena.

Enaki so vzroki katastrofalnih povodnji okrog Polhovega gradca. Posekali so se ogromni gozdovi, voda sedaj ob času deževja odteka neutegoma in povodnji povzročajo ogromno škodo.

Ali ni človek, ki v svoji brezmejni dobičkaželjnosti sopovzroča ogromno škodo, dolžan, da po svoji moči popravi škodo, ki se zgodi radi njegove sokrivde?

Ali ni dolžnost oblasti, da zabrani tako divje izsekavanje gozdov? — Ali je oblast zato tu, da štiti neugnano dobičkaželjnost posameznikov? Ali ni nasprotno v prvi vrsti dolžnost oblasti, da predvsem skrbi za splošni blagor? »Bistveno drži, da skrbi za splošnost« (Leon XIII., Delavsko vprašanje). Oblasti so kruto zamerjale svojo dolžnost, ko so mirno gledale, da so se tako brezumno izsekavali gozdovi in da sedaj povodnji leto za letom povzročajo tako silno škodo!

Kako pride ljudstvo do tega, da mora radi par sebičnih, brezobzirnih dobičkaželjncev trpeti ogromno škodo? Naj zdaj trpijo tisoči, da si je moglo v najkrajšem času napolniti mošnjo par brezobzirnih kapitalistov.

In nobenega upanja ni, da bo boljše, dokler se brezumno posekani gozdovi zopet ne zarastejo. Dolžnost občin pa je, če se kje zopet pojavijo taki izsekovalci, da pri oblastih energično protestirajo proti taki pogubonosni dobičkaželjnosti.

d Naši poslanci za poplavljenca. Naši poslanci so ponovno vložili v narodni skupščini zakonski predlog za pomoč poplavljenecem. Predlog se glasi: 1. Vlada se pooblašča, da kot prvo pomoč za poplavljenca v Sloveniji nakaže 10 milijonov dinarjev. 2. Vladi se naroča, da dovoli po povodnji oškodovanim občinam brezobrestna posojila iz državne dotacije, ki je dovoljena za izvedbo zakona o kmetiških kreditih, pa še do danes leži neizrabljena. 3. Ministru za javna dela se dovoljuje kredit 40 milijonov dinarjev za popravo vsled povodnji prizadetih cest in mostov. Ministroma za socialno politiko in kmetijstvo se kreditira 5 milijonov dinarjev za nakup hrane in semenskega žita za prizadeto prebivalstvo. 4. Kmetijskemu ministru se naroča, da takoj vse pripravi za uravnavo hudournikov in rek v prizadetem ozemlju. Finančnemu ministru se naroča, da za oškodovane takoj sista izterjevanje davkov in izvrši vse po zakonu dovoljene predpise. Ta zakon stopi v veljavo, čim ga kralj podpiše in se objavi v »Službenih novinah«. Predlagamo, da se zakonu prizna nujnost.

d Poslanec Sernee za poplavljenec. G. poslanec Sernee je posredoval za pomoč od povodaj prizadetim pri finančnem ministru dr. Periču in sicer v tem smislu, da dobe dolgoročno brezobrestno posojilo. Tozadevno se pripravljajo načrt. Dalje je posredoval pri ministru za šume in rudnike dr. Nikiču glede brezplačne dobave lesa. Minister je obljubil pomoč. Prizadete občine naj vložijo tozadevne prošnje. Pri ministru za javna dela je pa posredoval, da se takoj izvede spopolnitev zveze Žiri—Vrnika z graditvijo nove ceste Žiri—Smrečje. Minister je obljubil pospešiti izvedbo te potrebne zveze.

d Zahvala. Podpisano županstvo se tem potom kar najiskrenejše zahvaljuje za velikodušen dar 2500 Din, katere je poslala občina Dol. Logatec za poplavljenec tukajšnje občine. Obenem se zahvaljuje c. g. Francu Paaru, hotelirju na Jesenicah, in Antonu Mrharju, trgovcu v Ljubljani, katera sta darovala vsak po 100 Din, g. Francu Drobniču v Ljubljani za 50 Din ter g. Fr. Tescku, trgovcu v Celju za poslani zavoj obleke za poplavljenec. Vsem darovalcem bodi tem potom izrečena najlepša zahvala v imenu vseh ubogih poplavljenec občine žirovske. — Obenem se obračamo na vse, ki niso bili prizadeti po grozni povodnji, da se spomnijo s kakršnikoli darom nesrečnih poplavljenec, ki so brez lastne strehe, brez obleke, oprave in potrebnega živeža. Vsak dar je dobrodošel in bo hvaležno sprejet. Kdor hitro da, dvakrat da. Imena darovalcev se bodo objavila v vseh večjih listih. — Županstvo občine Žiri, dne 10. oktobra 1926.

d Nova povodenj. Zopet je strahovito tilo po loških hribih v noči od sobote na nedeljo. Množice vode so bile tako silne, da je o polnoči divje narastala Sora odnašala mostove kar po vrsti: pod Sušo, pri Zajčevcu, Daviški, na Jesenovcu, Markljev in Hafnerjev most, pred Železniki podplešeniški most, v Železnikih most poleg Dermotove usnjarne in most na Trnju ter Lebnev most med Ševljami in Bukovico, skupaj 10 mestov. V Železnikih je voda udrila v hiše in kleti, lesnim trgovcem in žagarjem je odnesla veliko lesa. Istotako se je povodenj ponovila v Zireh, kjer je posebnost divjala Račeva z vso silo ter uničila velik del ceste ter obrambe nasipe. Hudo so divjale vode tudi na Goriškem, kjer je pri Avčah močen plaz vrgel vlak s tira v jarek, pri Podmelcu pa je razdejal 200 m proge.

d Povsod strahotne vremenske neizgode. Poročali smo že, kako je divjal grozen vihar na Floridi v Ameriki. Velika mesta so popolnoma porušena, 20 nadstropni hoteli so se podirali kot bi bili narejeni iz lepene, več tisoč ljudi je mrtvih, še več ranjenih, na desetisoče jih je brez strehe. Podobna nesreča je zadela mesto Inkarnation v Južni Ameriki. Velika množica hiš je bila do tal porušena. Isti dan je divjal vihar na Japonskem, pri čemer je bilo razrušenih 1200 hiš, 728 pa poškodovanih.

Deček poštenih staršev, priden in precej močan, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v večjo manufakturno in galanterijsko trgovino na Gorenjskem. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Trgovski vajenec« št. 7012.

Prijateljem Dolenjske.

Potreba lastnega Društvenega doma s primerno dverano, odrom ter telovadnico je za katoliške cerkvene in prosvetne organizacije v Novem mestu nujna. Brez takega doma je nemogoč močan razvoj in procvit naših društev, zlasti orlovstva. Velik pomen ima tak dom tudi za vso našo kulturno organizacijo Dolenjske, v kolikor je tesno prometno zvezana z Novim mestom.

Da se odpomore temu velikemu nedostatku, se je ustanovil akcijski odbor za zgradbo »Ljudskega doma« v Novem mestu.

Prvi korak za uresničenje te ideje naj napravi efektna loterija, ki je dovoljena z odlokom ministrstva za kmetijstvo od dne 16. avgusta 1926, s srečkami po 5 Din, z 844 dobitki in katere žrebanje bo 25. marca 1927.

Te dni se prične z razpošiljanjem srečk. Prosimo vse, katerim bodo srečke ponudene v nakup, da se ponudbi odzovejo, jih nakupijo ali prodajo drugam in izkupiček dopošljejo po priloženi čekovni položnici.

Hvala vsakomur, ki bo tudi najmanjši kamenček donesel k zgradbi »Ljudskega doma«. — Bog živil!

Novo mesto, dne 5. oktobra 1926.

Za akcijski odbor:

K. Čerin, l. r., pokrovitelj.

Dr. Ivo Česnik, predsednik.

Dr. Lavrič, odbornik.

Tovarniški delavci in delavke!

Tovarniško delavstvo gleda s strahom v bodočnost, ker je njegov in njegovih družin življenjski obstoj v veliki nevarnosti.

Spričo tega položaja si je »Strokovna Zveza Tovarniškega Delavstva« štela v svojo nujno dolžnost, da skliče I. splošni strokovni kongres tovarniškega delavstva, ki bo zboroval dne 16. in 17. oktobra 1926 v Tržiču na Gorenjskem. Kongres se začne v soboto ob 5 popoldne ter se bo nadaljeval v nedeljo.

Tovariši, tovarišice in prijatelji delavskega strokovnega pokreta! V soboto 16. in v nedeljo 17. oktobra vsi na kongres! Pokažite resno svojo stanovsko zavest in solidarnost v boju za svoj obstoj. Dvignite protest proti krivicam in vsem tistim, ki vam onemogočujejo človeka vredno življenje! Začrtajte si delo in pot v bodočnost!

Vsak udeleženec ima polovično vožnjo po železnici. Pri polovični vožnji je treba ravnati sledeče: Udeleženci kongresa kupijo pri vstopni postaji cele enosmerne vozne karte do Tržiča. Te karte se morajo shraniti in nikomur oddati, ker bodo v Tržiču dobili potrdila, da so se kongresa udeležili, in bodo karte veljale tudi za vožnjo nazaj.

d Češki poslanci v Ljubljani. Češki poslanci, ki so prišli na obisk v Jugoslavijo, so po obisku v Belgradu, Skoplju, Splitu in Zagrebu prišli tudi v Ljubljano, kjer so bili najbolj prisrčno sprejeti. Iz Zagreba so jih spremljali naši poslanci, na kolo-

dvoru so jih poleg civilnih in vojaških oblasti ter raznih društev sprejel dr. Korošec v imenu Ljubljane in slovenskega ljudstva. S kolodvora do mestnega magistrata se je razvil sijajen sprevod, na čelu katerega je korakala četa Orlov. Na magistratu so Čehi izročili mestni občini dragoceno čašo. Na banketu v »Unionu« je poslanec zopet pozdravil dr. Korošec, ki so ga vsi Čehi brez razlike strank kot starega sobojevnika v dunajskem parlamentu dolgo navdušeno pozdravljali, preden je mogel priti do besede. Odgovoril je češki poslanec Sedlačka, ki je poudarjal, da tri Slovence Čehi najbolj poznajo in spoštujejo: škofa dr. Jegliča, dr. Kreka in dr. Korošca. Dopoldan so se zbrali na posvet naši poslanci in oni češki poslanci, ki prapadajo češki ljudski stranki ter slovački Hlinkovi. Ustanovila se je zveza katoliških slovenskih parlamentarcev. Zvečer so se Čehi in Slovaki od Ljubljane prisrčno poslovili ter se vrnili v domovino.

d Vseh birmancev v ljubljanski škofiji je bilo letos 5911.

d Petinsedemdesetletnica. Dne 6. oktobra je obhajal slikar Simon Ogrin na Vrhniki, ki je poslikal dolgo vrsto slovenskih cerkva, 75 letnico rojstva. Umetnik še vedno dela. Na mnoga leta!

d Nove hiše v Mariboru. Po prevratu se je sezidalo v Mariboru 77 hiš z 261 stanovanji.

d Občinski komisar v Ljubljani. Vlada je odstavila tri liberalne gerente v Ljubljani ter postavila na njihovo mesto vladnega komisarja dr. Mencingerja z nalogom, da čimprej izvede volitve.

d V ovčji obleki. Da je Radičeva stranka, h kateri se prištevajo tudi slovenski samostojneži, v svojem jedru čisto protiverska in framasonska, to se je že ponovno dokazalo in na hrvaškem radičevci tega tudi nič ne skrivajo, kakor mislijo slovenski radičevski voditelji, da morajo skrivati. Tako je pred enim mesecem pisal radičevski »Dom«, da se katoličanom v Mehika ne godi prav nobena krivica, dasi je papež sam izjavil, da se ravnanje mehikanske vlade ni samo krivica, ampak eno največjih nasilij, ki jih je morala pretrpeti katoliška Cerkev. Nedeljski radičevski »Jutarnji list« pa hvali hrvaške kmete v Vitanju, ker so rajši šli na Radičev šoh kot pa k sv. maši in z veseljem pripoveduje, da je bilo pri sv. maši samo 20 žensk. In končno pravi Radičev časopis: To (Radičev šoh) je bila prava maša.

d Orlovski koledarček v zelo lični in okusni opremi je izšel in se bo koncem tega tedna razpošiljal na odseke. Naj ne bo Orla brez orlovskega koledarčka.

d Davki se bodo znatno znižali — na češkoslovaškem. Pri nas pa se bodo po novem davčnem načrtu še zvišali. Zakaj? Zato, ker se 1. pri nas na debelo krade, 2. ker so na vladi stranke, ki jim je samo za stranko in nič za državo, in 3. ker vlada centralizem vidovdanske ustave, za katero sta seveda glasovala Žerjav in Pucelj.

d Umril je v Šmarjeti pri Rimskih toplicah župnik g. Franc Trop v 56. letu sta-

rosti. Bil je zelo dober glasbenik. Svetila mu večna luč!

d Umrla je na Viru pri Domžalah gošpa Vika Skalar, roj. Štiffar. Naj v miru počiva!

d Oh, ta Radič! Radič ga je zopet prav pošteno polomil. V Zagrebu so sprejemali na kolodvoru češke poslance. Med drugimi jih je pozdravil tudi zagrebški veliki župan dr. Kramarič. Med njegovim govorom pa se je vmešaval g. Radič s tem, da mu je popravljal in izboljševal njegove misli, ki Radiču niso bile po godu. Medklic g. Radiča je vzbudil silno veliko šuma, veliko več kot na primer povodenj v Sloveniji. Zakaj radi Radičevega medklica se je takoj zbral ministrski svet, da se posvetuje o stvari, dočim se ob povodnji na Slovenskem ni zbral in se tudi ne bo. Da, da, sijajna je naša centralistična vlada. G. Pucelj in Žerjav sta lahko ponosna!

d Usodepolna šala s smrtnim izidom. Ko je 8. septembra v mraku posestnik Anton Turnšek iz Zavrtnika v litijskem okraju šel proti domu, je srečal svojega prijatelja Karla Klopčiča, ruderja v Šitanjevskem rudniku, ter ga je v šali s palico malo udaril čez hrbet. Klopčič se je hotel najbrž ubraniti pred udarcem ter je pri tem prav neznatno ranil Turnška s koso. Ta na majhno prasko na levi roki ni obračal nobene pažnje. Šele peti dan je začutil večje bolečine po vsem životu, potem je dobil krče in se sploh ni mogel več gibati. Okrajni zdravnik dr. Wisinger je ugotovil »tetanus«, kateri boleznijo je po strašnih mukah dne 27. septembra podlegel. — Neznatno rano je Turnšek najbrž okužil s konjskim gnojem, v katerem se zelo pogosto nahajajo bacili tetanusa. Zato opozarjamo, da je treba biti pri vsaki, še tako neznatni rani, skrajno previden. Na tako tragičen način preminuli Turnšek, ki je bil priden posestnik, zapušča mlado vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

d Čudno tele. Mihaelu Mošnik, posestniku in županu v Špitaliču, je povrgla krava sedem tednov kasneje kot v normalnem času tele, ki je imelo glavo podobno psu z dvema gobcema, eden vrh drugega, z dvema jezikoma in z dvema požiralnikoma. Tele je bilo mrtvo in je tehtalo 50 kg.

d Pogorel je 10. oktobra na Rečici na Bledu hlev posestnika p. d. Pretnarja. Užgala ga je strela. Zgoreli so vsi pridelki in stroji. Škoda znaša do 150.000 Din, varovalnina pa 30.000 Din.

d Trije požari. Pogorelo je do tal gospodarsko poslopje graščine na Prešniku pri Celju ter velik kozolec. Poleg vseh pridelkov so pogoreli tudi vsi stroji in vse orodje. — 2. oktobra je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestnika Avgusta Straišnika v Zaplanini pri St. Gothardu — 3. oktobra pa je zgorel v Šmartnem pod Šmarno goro skedenj s hlevom in delavnico kolarja Ivana Gregorša.

d Požar je po neprevidnosti neke delavke nastal v mariborski tovarni g. Reiha. Štiri delavke so zadobile nevarne opekline. Mestna požarna bramba je ogenj takoj omejila in pogasila. Delavka, ki je požar zakrivila, je vsled opeklin umrla.

d Na progi Grosuplje—Šmarje sta dva razbojnika zopet skušala oropati vlak.

Sprevodnik Cuderman je zalotil v poštnem vozu dva mlada moža, ki sta pa hipoma skočila skozi okno, ko je prišel sprevodnik.

d Previdnost pri štetju denarja. Neki poštni uradnik v Konstanci ima strašno bolezen raka. Tako daleč je razjedanje že napredovalo, da je desna stran njegovega obraza že izgubljena. Bolezen se je pričela na jeziku. Po izvedovanju so dognala, da je povzročiteljka boleznij dobil na umazanem bankovcu za 20 mark. Uradnik je imel navado, da je pri štetju denarja prste oślinil na ustnicah in — bil je strašno kaznovan za to neprevidnost. Nikdar se ne more dosti strogo svariti pred to nevarno razvado.

d Biser v slepem črevesu. V Sv. Paulu v državi Minnesota Severne Amerike je Miss Fawn dobila vnetje slepiča kot posledico uživanja ostrig. Pri operaciji pa so v slepiču našli biser vreden 20.000 dolarjev.

d Zobni atelje F. PALOVEC naznanja, da se je preselil iz Dalmatinove ulice 5 na Kongresni trg št. 14, v neposredni bližini nunske cerkve. 6853

d Št. Vid—Vižmarje. Dr. Joško Arko, okrožni zdravnik, ordinira ves dan in ne samo od 3. ure popoldne v Vižmarjih v hiši gospe Štrukelj, Irgovce in gostilničarke, I. nadstr. Ima tudi svojo lekarno.

★ Zlatnike v »Gazela«-milu so našli sledeči, g. Al. Badnjevič, Bos. Krupa, kup. milo pri tvrčki Ilija V. Studen, Bos. Krupa, g. Ivana Gröbner, Planina pri Rakeku, kupila milo pri tvrčki A. Milavec, Planina pri Rakeku; g. Matilda Martišek, Zagorje, kupila milo pri tvrčki Olga Čuk, Kisovec pri Zagorju; g. Henke, Laško, kup. milo pri tvrčki Ed. Vale, Laško; g. Lovro Mlinarič, Zagreb, kupil milo pri tvrčki Isidor Weiser, Zagreb; g. Ivanka Požek, Črnomelj, kupila milo pri tvrčki Karol Ahačič, Črnomelj; g. Jožefa Drnikovič, Vič-Glince, kupila milo pri prvem delavskem konsumnem društvu, Vič-Glince; g. Jožefa Intihar, Nadlesk št. 36, kupila milo pri tvrčki Ludvik Kržič, Nadlesk pri Rakeku; g. Frančiška Kotnik, Doplce pri Kamniku, kupila milo pri tvrčki Jos. Klementič, Kamnik; g. Terezija Tavčar, Polzela, kupila milo pri tvrčki Josip Tiršek, Polzela pri Celju; g. Marija Javornik, Luče pri Višnjigori, kupila milo pri tvrčki F. Terdina, Ljubljana; g. Dora Vulaković, Vulakovič, pošta Netretič, kupila milo pri tvrčki Jožef Brožič, Metlika; g. Franjo Miko, Sračinec št. 61, kupil milo pri tvrčki Gustav Moses i sin, Varaždin; g. Ivan Ivanišević, Split, kupil milo pri tvrčki P. et. M. Bonačić, Split, Šibenska ul. 2; g. Jelka Dobraš, Virovitica, kupila milo pri tvrčki Antun Igali ml., Virovitica.

Med primorskimi Slovenci.

Nova nasilja nad Slovenci. Italijani so v Gorici prepovedali Slovencem gledališke predstave in druge kulturne prireditve. Istotako so prepovedali v Idriji vse prireditve. Naša vlada bo pa še vedno govorila o iskrenem prijateljstvu med našo državo in Italijo.

Zrvice poplave. V Idriji sta ob zadnji povodnji utonili dve dekleti.

POLITIČNI ZAPISKI

p Dr. Nikič je zletel iz vlade. Uzunović ga je porinil iz vlade radi večnega nadlegovanja od Radičeve strani. Vidi se, da se je vladna kriza začela. V Belgradu se živ krst ne zmeni za gospodarsko propadanje v državi — glavno so ministrska mesta. Ali ni edina rešitev avtonomna Slovenija? Slovenci bi radi delali, toda v Belgradu ne pustijo nikomur blizu, ne Hrvatom ne Slovincem, doma pa nimamo svojega zakonodajnega zbora. Gg. Žerjav in Pucelj, naj vaju le vest peče radi centralizma, ki sta mu z glasovanjem za vidovdansko ustavo pomagala na noge!

p Pucelj padel pri radičevcih v nemilost. Radičevci so imeli pretekli petek strankino sejo, pri kateri so silno napadali Puceljevo delovanje, oziroma nedelovanje v vladi. Tudi radičevski »Dom« se ne izraža baš laskavo o njem. G. Pucelj, nič se bati, saj je še dosti drugih strank na razpolgo, kjer lahko dobite za par tednov zavetje.

p Davidovičeva in muslimanska stranka sta v narodni skupščini stvorili skupen klub pod imenom »Demokratska zajednica«. Program je delo za popolno enakost vseh državljanov in zakonitost, široke samouprave, ozdravitev finančne in gospodarske krize v državi.

NAZNANILA

n Na Kržihi gori nad Ločem so cerkveni shodi vsako leto: Tiho nedeljo, VI. po vel. noči, bliskotno, po sv. Ani, po Povišanju sv. Križa in po Posvečenju cerkva. Vsakokrat je prejšnji popoldan in večer prilika za sv. spoved, ob mraku govor in litanije, v nedeljo zjutraj ob 6 sv. maša, pridiga in sv. obhajilo. Prihodnji shod bo 17. oktobra.

n Zivinjorejska zadruga v Šelih nad Škofjo Loko priredi v ponedeljek dne 18. t. m. premovalne govode. Na razpolago bode za prodajo nekaj plemenskih bikov. Zivinjorejci ste vabljani, da se te prireditve udeležite. Daljni obiskovalci imajo avto-zvezo v nedeljo ob 4 iz postaje Škofja Loka.

n Podbrezje. Prostovoljno gasilno društvo v Podbrezju je zaključilo v nedeljo 3. t. m. štiritjedensko streljanje na dobitke, katero se je vršilo v prostorih pri »Peharcu« s sledečim rezultatom: I. dobitek Franc Aljančič, tesarski poslovodja Podbrezje, II. dobitek Stane Rebolj, trgovec iz Kranja. Tarče so vsakomur na vpogled pri načelniku Benedičiču. — Odbor.

n Bohinjska Srednja vas. V nedeljo dne 17. oktobra bo ob 11 dopoldne premovalne plemenske živine za vso bohinjko okolico; ob 15 popoldne slavnostna otvoritev nove sirarne, nato vrtna veselica.

Edino najboljši šivaini stroji in kolesa za rodbino, obrt in industrijo so to

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obrokel

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno.

Večletna garancija.

Hišo majhno, prodam, s 3 sobami, zidano in opeko krito, samo ali nekaj zemlji, zraven. Janez Grkman, Sp. Brnik 36 - Cerklje pri Kranju.

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

PO DOMOVINI

IZ ŠT. JERNEJA.

(Električna razsvetljava.)

Nekemu dopisniku od tu kar ne da mirno spati naša lepa električna luč. Že dvakrat se je ob njo v Domoljubu obregnil. Treba je malo pojasniti. Da se napravi javna razsvetljava, je bilo že v prejšnjem občinskem odboru sklenjeno, bolj natančno se je to določilo v proračunski seji novembra 1925. Tedaj so vsi odborniki brez razlike strankarske pripadnosti razen enega za to glasovali. Sklepu obč. odbora je tudi okrajno glavarstvo pridilo in še župana opozorilo na § 28. obč. reda, da je to na tako prometnem kraju, kjer drči toliko voz in avtov tudi ob nočnem času — županova dolžnost!

Koliko bo pa vendar ta razsvetljava letno stala? Kvečjem kakih 1000—1400 dinarjev. Pa tudi teh ne bo občina plačala, marveč šentjernejska vas sama. Na en sam smajni dan se je od stojnic nabralo krog 500 Din. Prodajalke sadja, lecta, posode, so vsako nedeljo na trgu, ki tlakovino plačujejo. Koliko se tega skozi leto nabere! Pa če bi tudi vsega tega ne bilo, je tole pomisliti. Če ste hoteli sejme povzdigniti, je bilo neobhodno potrebno, da se napravi — javna tehtnica. Za to pa bi morala občina danes 100.000 K šteti. Če računimo le po 6 odstotkov znaša to letnih 6000 K. Ves ta izdatek je pa občini prihranila hranilnica, ki je svojo novo tehtnico občini prepustila za malenkostno svoto 3000 Din. Letni dohodek od tehnice je skoro sam krije izdatek za razsvetljava.

DOLENJA VAS.

(Surovost brez primere.)

Danes imamo poročati prav žalostno zgodbo, nad katero se zgraža vsa ribniška dolina. Surovost nekaterih fantov iz dolenske fare presega že vse meje. Že pred nekaj časa je 7 zlikovcev hodilo zvečer okrog cerkve in preklinjalo Boga, tako da so jih morali orožniki naznaniti in sedaj čakajo vsaj plačila. Dne 20. sept. pa je menda sam pekel navdal nekim fantom iz Prigorice misel, da so ukradli v neki hiši mačka in ga — strah nas je zapisati — pribili na križ, ki so ga nalašč za to stesali, mu zavezali okrog vratu rdeč trak in ga nosili po vasi ko v procesiji med vpitjem in preklinjevanjem. In to po vasi, ki je komaj vstala iz pepela. Nato so ga postavili na most, kjer so ga drugo jutro dobili šolski otroci ter ga v svoji neumnosti

nosili naprej. Ti so ga postavili v grm poleg vode, in ga je še-le čez teden dni odnesla prihrumela povodenj. Vsa fara, da, vsa dolina se je zgrozila nad tem dogodkom. Orožniki so pridno poizvedovali po bogokletnikih, toda nihče ni hotel izdati jih ali kaj vedeti o njih, ker je bilo vsakega sram ogrditi svojo domovino. Zadnje dni pa se je orožnikom vendar posrečilo zslediti vseh pet zlikovcev, ki bodo brez dvoma morali delati pokoro za svojo zlobo, zakaj neumnosti tega ne moremo imenovati, saj so suroveži stari po 18 do 22 let. Da padejo v roko pravice, je vsemu ljudstvu v pravo zadoščenje. Vzgoja brezverskega liberalnega časopisja, ki grdi vse, kar je versko, poganja bujno cvetje.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO.

(Opustošenja po povodnji.)

Niso se še zacelile rane, ki jih je naši fari prizadela lanska povodenj, pa je prihrula v pondeljek taka voda od vseh strani v našo faro, da jo niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Blegaš je bil v nedeljo zvečer ves zavrt s črnimi oblaki — med bliskom in gromom pa je lilo kot iz škafa. — Ponižni studenčki v posameznih grapah so postali hudourniki, ki so odnašali s seboj vse, kar jim je bilo na poti. Strela je udarila na več krajih, med tem tudi blizu šole na Malenskem vrhu, da je puh vrgel iz postelj več prenočevalcev. Voda je bobnela in šumela. Odnesla je v naši fari vse mostove, ki so bili lani z velikimi stroški dobro nanovo postavljeni. Tudi most iz Poljan v Hotovlje, ki je lanski povodnji stanovitno kluboval je odnesla Poljanščica. Most v Srednji vasi, na Visokem, v Krnišniku je izginil brez sledu. V Sopotju je odnesla hišo Rudolfa Terfolje, rešil je golo življenje. Najbolj prizadeta je bila takozvana Hotoveljska grapa kjer je stalo 6 dobrodočih mlinov, ki so danes kup razvalin, zamašeni z prodrom, drvimi in lesom porušeni žag. Kovaču Krmelu je voda porušila kozolec, z njim zadela ob kovačnico, jo porušila, se zajezila, odtrgala griček, kjer je imel čedno hišico in mu odnesla zadnjo steno, kot bi jo odrezal. Hudo so prizadeti mlinar Fortuna. Voda mu je porušila mlin, prišla v hišo in malo je manjkalo, da je ni odnesla. Dalje pos. in žagar Debeljak, ki bi bil ob žago in mlin, katero je dobesečno zasulo in ob hišo, da ni narasla Poljanščica zadrževala hudournika Hotoveljske in da se ni

drvarnica soseda Šarovca zajezila med njegov vrt in mlin in tako prisilila hudournik, da si je zbral drugo pot. Visoški mlin je ves zasut s hišo vred. Hudo poškodovani so mlini Divjakov, Drnovškov in Kisovcev. Kočarju je odnesla raz njiv vso rodovino prst, ki je lani navozil na polanski povodnji izropane njive. Vse hotoveljsko polje je ena sama ravan polna kamenja, šodra, slape, usedlin, tramov, dračja in druge navlake. Bilo je v grapi mnogo usadov, ki so grozili zasuti tudi hiše. Živino so rešili. A kaj bi bilo, ako bi se nesreča pripetila ponoči. V Poljanah so trpeli veliko škodo trgovci Dolinar, Jezeršek in Jamar. Prodovskim je odneslo kozolec, šupo in v hlevu je nasulo blata. Usnjar Klobovs trpi veliko škodo na usnjarskem materialu, ki ga mu je voda odnesla. Pri Vidmarju so zasute kleti, izteklo je precej vina. Mesarju Maroltu je odneslo vozove in podrl šupo, mesnico pa napolnilo z blatom in prodrom. Pošta je bila v vodi. V cerkvi je stala voda do obhajilne mize. V župnišču je bila voda v veži, v kleteh, kuhinji in malo je manjkalo, da ni udrila v pisarno, iz katere so pravočasno vse rešili. Električna centrala je ostala nepokvarjena. Toda drogovci so na tleh. Deloma jih je odnesla voda in bo minulo mesec ali še več, da bomo zopet imeli luč. V srednji vasi in v Dobju je več usadov, njive in travniki so uničeni. Podrlo in odneslo je več kozolcev-dvojnikov. Pri Cudetu za hlevom se je udrl hrib. Za več tisoč metrov materiala je na cesti.

Škoda je samo v Poljanski fari ogromna. Dolžnost države je, da priskoči na pomoč in to hitro. Jesen je tu in bližajo se deževni dnevi. Kdaj bodo ubogi ljudje vsaj za silo popravili svoja bivališča, uredili ceste in pota?

NAKLO.

(Nova maša.)

Za žegnansko nedeljo, 17. oktobra, se nam obeta lepa slovesnost. To nedeljo ob desetih bo namreč daroval prvo sv. mašo naš rojak, pater jezuitskega reda Jakob Žibert iz ugledne Govčeve družine na Pivki. Tako dobi krog šesterih duhovnikov, ki so naklanski rojaki, zopet novega člana. Mi se tega veselimo in se z vnemo pripravljamo na novo mašo.

IG.

Povodenj nam je zasula vodovodni nabiralnik v Kervavicah jako močno, da je vode komaj 300 kubičnih metrov, dočim drži nabiralnik 778 metrov. Šuté pri zadrževalnicah je bilo 4 m in še čez visoko. Delo jako počasi napreduje, ker se mora ves material spraviti skozi kanal, drugače ni

mogoče. Dela se že od 6. oktobra in se bo moralo približno še 4 do 5 dni, da bode vse osnaženo in popravljeno, ker je voda razdrta tudi emreže vodovoda.

MOKRONOG.

(Blagoslovitev društvenega doma.)

Blagoslovitev društvenega doma na Gori pri Mokronogu v nedeljo 26. septembra, je dala priliko za sijajno manifestacijo katoliške misli v lepi mirenski dolini. Mnogoštevilni udeleženci iz cele doline, od Trebnjega do Št. Janža so zagrnilli goro. Posebno lep in pester je bil sprevod. Konjenica 10 mož, do 40 najlepših narodnih noš, orlovska fanfara, 80 Orlov v kroju, orlovska godba iz Št. Jerneja, nato pa Orlice, mladenke, gojenke, naraščaj, zopet četa Orlov — vse to se je zlivalo v živobojen, dovršeno zaokrožen prizor, kakor se v Mokronogu sicer ne vidi. Govor in sveto mašo na prostem je imel domači g. župnik. Po blagoslovitvi doma se je razvil ljudski tabor, kjer smo imeli priliko slišati par krepkih, navduševalnih govorov. Večina ljudi je itak ostala na Gori in čakala popoldanske telovadbe, ki nam je bila nov dokaz, kako tiho, a vztrajno in z vedno večjim uspehom tudi v naši lepi dolini Orel osvaja tla. Bilo jih je malo, ki so gledali gibčnost fantov in svež pogum zdrave mladosti, pa ne bi hoteli tudi biti pri Orlah.

ČRNI VRH NAD POLHOVEM GRADCEM. (Povodenj.)

Dne 27. septembra je zadela našo, po Polhograjskih Dolomitih in njih globočah raztreseno župnijo in občino katastrofa, kakršne ne pomnijo sedaj živeči župljani. Med neprestanim bliskanjem in silnim gromom, ki je pretresal ozračje, je močno deževalo od 26. septembra popoldne naprej skoro neprestano tja do 7. zjutraj 28. septembra. Padlo je v tem času 259.4 mm dežja. Posledice so strahovite. Vsled razmeščane zemlje je šlo v hribih na stotine plazov v občini. Pri teh hišah so prišli usadi tako blizu, da je nevarnost, da se pri kakem zopetnem večjem deževju njih temelji porušijo. Na več krajih so nad hišami, ki so zidane sredi hribov, velike razpoke, in so poslopja v nevarnosti, da jih ob deževju usadi porušijo.

Toda, kdor hoče dobiti vsaj približno predstavo o ogromni škodi, ki jo je zadnje neurje povzročilo v tukajšnji župniji in občini, mora pogledati v črnovrške globoče (grape). Sicer krotki gorski potočki so narasli v divje, grozno bobneče vodne mase, ki so uničile vse, kar so dosegle. Voda je podrla v občini eno enonadstropno in dve pritlični hiši. Izpodkopala je štirim hišam temelje, a je upanje, da se še popravijo. Več kozolcev je voda odnesla ter en mlin in eno žago. Več mlinov je pa zasutih, a z velikim trudom in stroški se bodo dali urediti in v prvotni stan postaviti. Isto tako je zemeljski plaz zasul eno hišo, a k sreči je ni podrl, tako da se bo dala s časom očistiti, in bo hiša s prizidanim hlevom še uporabna. Ljudje in živina so se seveda iz ogroženih poslopij morali izseliti. — Ker imamo, hvala Bogu, vsestransko sposobnega, delavnega in za občino očetovsko

skrbnega župana, ki že nad 35 let vzorno upravlja občino, je imel skrbno oko tudi za občinska pota. Sedaj so pa narasle vode razdrle vsa pota po globočah, in sicer tako docela, da o njih ni več sledu, in na tak način, da ni misliti na skorajšnjo popravo. V največ krajih je sedaj tam vodna struga, kjer je bila prej pot. Od 16 km občinske poti je sedaj niti 1 km ni porabne. Obpotne njive in travniki so ponekod deloma odplavljene, ponekod pa čezinčez pokrite z gramozom in debelim kamenjem. Ubogi ljudje, bivajoči tod! Ta gorska zatišja, te globoče, prej dosti prijazne, niso več podobne krajem, v katerih bi se mogli preživljati ljudje. S svojimi močmi teh puščav ne bomo mogli izpremeniti nazaj v kulturne kraje. Nujno potrebno je, da nam državna oblast pomaga na ta ali oni način.

Cesta iz Polhovega gradca do Zaloga je popolnoma uničena, od Zaloga do Črnege vrha pa le nekoliko poškodovana. Z ostalim svetom nimamo nobene zveze, in v doglednem času ni misliti, da bi se mogel vršiti kak prevoz.

Ljudstvo obupava, ker ne bo moglo nobene stvari spraviti v denar. Kajti sedaj še živine ne more gnati v dolino; še manj pa les voziti, da bi se prodal.

Kakor je sedaj razvidno, je neurje najhuje divjalo na črti Žiri—Lučine—Črni vrh—Polhov gradec. Po teh krajih je vse polno zemeljskih plazov, dočim jih je že v poljanski dolini malo, še manj v horjulski dolini.

SMLEDNIK.

(Grozna smrt.)

Marijana Stembil, zasebnica, je stanovala pri svoji sestri Mariji Rozman, vdovi in posestnici v Smledniku št. 3. Dne 5. oktobra je gospodinja zakurila pod kotlom, da skuha svinjam krmo. Preden sta odšli s hčerko k delu na skedenj, je naročila Marijani, naj malo pogleda na ogenj in v slučaju, da ugasne, naloži drv. Čez kake pol ure se gospodinja vrne v hišo. Gost dim, ki se je valil iz veže, jo je presenetil. Preden dospe v kuhinjo, se ji nudi grozen prizor: Marijana leži za vrati mrtva, njeno truplo je bilo vse obžgano, na opečenih nogah pa so ji še goreli čevlji. — Domneva se, da se ji je vnela obleka, na kar je hitela proti vratom na prosto, da bi klicala na pomoč, a pri tem se je najbrž spotaknila in padla, pa ni imela več moči, da bi se dvignila in tako postala žrtev groznih bolečin. O padcu priča tudi rana na čelu. Naj počiva v miru!

Meh za smeh.

Učitelj dečku: »Koliko si star?« — Deček: »Deset let.« — Učitelj: »Kdaj si jih bil deset?« — Deček: »Na moj zadnji rojstni dan.«

Nova služkinja: »Gospa, obisk je tu.« — »Recite, da me ni doma.« — Služkinja: »Gospa, jaz se ne upam, recite raje sami!«

A.: »Toda, da je vaš veliki sin tako bojazljiv?« — B.: »Da, res je, France je zelo boječ, on je namreč eden dvojčkov. Tako je bil boječ, da se še na svet ni upal sam.«

Pismo mesarskega vajenca očetu: »Ljubiti oče! Mojster je zelo zadovoljen z menoj. Trikrat me je že pustil zabosti in če se bom dobro držal, mi je obljubil, da me bo o božiču pustil zaklati.«

Tujec: »Kje se tukaj lahko brije?« — Paglavec: »Po obrazu!«

Zdravnik, ki je preiskoval kmeta: »No, Zadravec, ali imate apetit?« — »Če imate ravno kaj pri roki, vam bom že pomagal.«

Učitelj: »Peterček, povej mi, koliko si pa star?« — Peterček: »Oni dan so mi mama rekli, da sem sedem let, lani so pa rekli da šest, zdaj pa ne vem, katero število je pravo.«

»Oprostite gospod, ali ste videli v bližini kakega orožnika?« — »Ne, nobenega, tu ga je le redkokdaj videti.« — »Hvala. Dvignite roke, da vam pregledam žepke!«

Nekdo je vprašal urednika: »Imel sem konja, ker pa nisem imel sena, sem konja zamenjal za voz sena. Sedaj imam seno, pa konja ne. Svetujte mi, kaj naj storim.« — Prejel je odgovor: »Zgovorite se z onim, ki ima konja, da vam ga posodi toliko časa, da bo pojedel vaše seno.«

Žena: »Kam naj bi skrita ključ od shrambe, da ga otroci ne bi staknili?« — Mož: »Položi ga pod milo, tega se gotovo ne bodo dotaknili.«

Ona: »Oh, zakaj nisem drevo?« — On: »Čemu pa, ali se ti blede?« — Ona: »Kaj blede. Imela bi tako vsako pomlad novo obleko in poleg tega pa še tebe ne bi bilo treba prositi zanjo.«

»Gospod doktor, ali ste lov vzeli v našem?« — »Seveda sem. Zajcev je zelo mnogo in sem zelo vesel.« — »Verjamem da ste, zajci pa še bolj.«

Enrilo

Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.

Dobiva se v useč
dobro asortiran^o
kolenjalniš trgovinač.

Storžek.

Otroška pravljica.

(Konec.)

In od tega dneva dalje je Storžek vstajal več ko pet mesecev vsako jutro že pred zarjo in je hodil vlačiti vodo čez škripec, da bi prisluzil kozarec mleka, ki je del njegovemu očku tako dobro in mu krepil zdravje. A ni se zadovoljil samo s tem, s časom se je naučil plesti še koše in jerbases iz ločja in z denarjem, ki si ga je prisluzil, je previdno ravnal in kril vse dnevne potrebnosti. Med drugim je tudi sam napravil lep voziček, v katerem je vozil ob lepem vremenu svojega očka na izprehod, da se je navžil svežega zraka.

Zvečer, po delopustu, se je vadil čitati in pisati. V sosedni vasi je kupil za nekaj grošev debelo knjigo, ki ni imela naslovne strani in ne kazala, in jo je prebiral. Ko je pisal, je pisal s treščico, ki jo je prirezal kot pero, in ker ni imel ne tintnika ne črnila, jo je pomakal v stekleničico, polno murvinega in črešnjevega soka.

Tako si je Storžek s trdno voljo prizadeval delati in pehati se in posrečilo se mu je, da ni oskrbel samo svojega vedno bolnega očeta, temveč je prihranil tudi štirideset dinarjev, da bi si kupil novo obleko.

Nekega jutra je rekel očetu:

»Grem v sosedni trg, da si kupim jopič, čepico in par čevljev. Ko se vrnem domov, (je smeje se pristavil), bom tako lepo oblečen, da me boste imeli za kakega gospoda.«

In odšel je od doma in začel teči ves srečen in zadovoljen. Kar naenkrat je zaslišal, da ga kliče nekdo po imenu. Ozrl se je in zagledal lepega polža, ki je lezel izza meje.

»Ali me ne poznaš več?« je vprašal Polž.

»Zdi se mi, a nisem gotov...«

»Se li ne spominjaš onega Polža, ki je bil vratar in postrežnik pri Sojki z modrimi lasmi? Se ne spominjaš one noči, ko sem vstal, da ti prižgem luč in si obstal z eno nogo, ker si imel drugo zabito v vrata?«

»Vsega se spominjam,« je zaklical Storžek. »Odgovori mi hitro, lepi Polžek, kje si pustil mojo dobro Sojko? Kaj dela? Mi je odpustila? Ali se me še vedno spominja? Me ima še vedno rada? Je daleč odtod? Bi jo lahko obiskal?«

Na vsa ta hitra vprašanja ki jih je Storžek zastavljal v eni sapi, je odgovoril Polž z znano počasnostjo:

»Storžek moj, Sojka leži v revni postelji v bolnišnici!...«

»V bolnišnici?«

»Da. Zadelo jo je tisoč nezdov, obolela je nevarno, in zdaj nima niti toliko, da bi si kupila košček kruha.«

»Res?... O, kako žalost si mi prizadjal! O, uboga Sojka, uboga Sojka!... Če bi imel milijon, bi tekel in ji ga nesel... Pa imam samo štirideset dinarjev — glej jih! Bil sem namenjen, da si kupim novo obleko. Vzemi jih, Polžek, in podvizaj se ter se čez dva dni vrni! Upam, da ti dam lahko še kaj. Doslej sem delal, da sem preživel svojega očeta, odslej bom delal vsak dan pet ur več, da bom lahko skrbel še za mamo! Zbogom, Polžek, čez dva dni te pričakujem.«

Polž je začel proti svoji navadi teči ko martinček v veliki avgustovi vročini.

Ta večer je Storžek bdel namesto do desete do polnoči, in namesto bi spletel osem jerbases, jih je spletel šestnajst.

Potem je legel in zaspal. V spanju se mu je zdelo, da vidi v sanjah Sojko, vso lepo in smehljajočo se, ki mu je, potem ko ga je poljubila, rekla:

»Lepo, Storžek! Radi tvojega dobrega srca sem ti odpustila vse malopridnosti, ki si jih doslej napravil. Otroci, ki ljubeče pomagajo svojim staršem v njihovih revah in težavah, zaslužijo pohvalo in ljubezen, čeprav ne morejo biti še zgled ubogljivosti in lepega obnašanja. Misli na prihodnost in srečen boš!«

Ob teh besedah je sen prenehal in Storžek se je predramil in debelo pogledal.

Predstavlja si, kako je bilo njegovo začudenje, ko se je zbudil in videl, da ni več lutek-lesenjak, no da je postal deček, kakršni so vsi drugi. Pogledal je okoli sebe in namesto znanih slamnatih sten borne koče, je videl lepo sobico, opremljeno in opravljeno preprosto, a skoraj razkošno. Ko je skočil s postelje, je dobil pripravljeno novo obleko, novo čepico in par čevljev, ki so se mu zdeli ko naslikani.

Ko se je oblekel, se mu je zdelo naravno, da vtakne roki tudi v žep — in iz enega je privlekel majhno slonokošeno denarnico, na kateri so bile zapisane besede: »Sojka z modrimi lasmi vrača svojemu dragemu Storžku štirideset dinarjev in se mu zahvaljuje za njegovo dobro srce!« Odprl je denarnico in namesto štirideset papirnatih in že obrabljenih dinarjev, se je zasvetilo štirideset zlatnikov, še gorkih od kova.

Potem se je pogledal v zrcalo in zdelo se mu je, da je kdo drugi. Nič več mu ni odsevalo zrcalo znane podobe lutka-lesenjaka, videl je sliko bistrega in bodrega lepega dečka s kostanjevimi lasmi, z modrimi očmi in veselim in prazničnim obrazom, kot bi bila velika noč.

Sredi teh čud, ki so sledile ena za drugo, ni niti Storžek sam vedel, ali je vse to res, ali sanja še z odprtimi očmi.

»In moj očka, kje je?« je zaklical naenkrat in je vstopil v sosedno sobo, kjer je našel starega Pepka zdravega, čilega in dobre volje, kakor nekdanj; bil je spet pri svojem rezljarskem delu in je risal čudovit okvir, poln listov, cvetic in glavice najrazličnejših živali.

»Razložite mi, očka, skrivnost: odkod ta nenadna sprememba pri nas?« je vprašal Storžek, objel očeta in ga poljubil.

»Ta nenadna sprememba v naši hiši je vse tvoja zasluga!« je odgovoril Pepek.

»Zakaj moja zasluga?...«

»Zato, ker prinesejo otroci, ki se temeljito poboljšajo, tudi v njihove družine novo in veselo življenje!«

»Kako sem bil smešen, ko sem bil dondek! In kako sem zdaj srečen, ko sem postal deček, kot se spodobil!...«

Razno.

Strašanska suša. V severnem delu Kapske dežele (Južna Afrika) je taka suša, kakor je ne pomnijo že 50 let. V nekaterih krajih že štiri leta ni deževalo. Tu se spominajo na Južno Ameriko, kjer v nekaterih krajih dežuje samo vsakih 80 let, tako da nekateri ljudje sploh ne vedo, kaj je dež.

Italijanski tobakarji. — Italijanski tobačni monopol je dobil od julija do septembra 10 milijonov lir več dohodkov kot v istih mesecih lanskega leta.

Rim — Južna Amerika. Mussolini je naročil znamenitu polarnemu raziskovalcu Nobile, naj se pripravi za polet iz Rima v Buenos Aires v Južni Ameriki. Za polet bodo porabili zračno ladjo, ki bo imela 50.000 kubičnih metrov vsebine. Polet se bo izvršil na koncu leta 1928.

Kraljica za botro. Belgijska kraljica je bila za botro 21. otroku neke kmečke hiše. Vsi otroci so zdravi in čvrsti.

Kožuhi in nogavice kardinala. Ker je vse tako drago, je dovolil papež kardinalom, nadškofom, škofom, kanonikom in prelutom, da smejo nositi pri večjih svečanostih ponarejene kožuhe namesto pravih in nogavice iz umetne svile namesto iz prave.

Proti drugemu razredu na vlakih. Danski listi zahtevajo od železniške uprave odpravo drugega razreda. V primeri s tretjim razredom je veliko predrag. Pred petnajstimi leti je porabilo 25 popotnikov od 100 drugi razred, 75 od sto pa tretji. Danes je razmerje 17 proti 83; število v drugem razredu potujočih potnikov se je torej za tretjino skrčilo. Na kratke razdalje pa pride na 1 popotnika 2. razreda 45 popotnikov 3. razreda. Za tiste, ki hočejo potovati na blazinah, naj bo en sam razred, a tudi v tem ne sme presežati voznina 125 odstotkov voznine 3. razreda.

Prav je imel. Hči belgijskega kralja, Marija José, je šla na letovišče na sprehod brez spremljevalca. Ko je prišla nazaj, je vojak pred vrati parka ni pustil nazaj v grad. Mimoidoč so vojaku pravili, kdo je ta gospodična, on je pa dejal: »Jaz princezino ne poznam; vse, kar vem je to, da ne smem nikogar noter pustiti.« Pozneje je dobil prav pohvalno priznanje.

Fašisti. Italijani bodo izdali znamke v spomin ustanovitve fašistovske armade.

»In stari Storžek lesenjak, kam se je skrivil?«

»Glej ga tam!« je odgovoril Pepek in pokazal na debelega dondka, ki je sedel na stolici z nagnjeno glavo, visečimi rokami, prekrižanimi nogami, ki so bile na kolena upognjene in bi bil čudež, če bi stal pokonci.

Storžek se je obrnil in ga je gledal. In ko ga je motril nekoliko časa, je sam pri sebi zadovoljno vzkljnil:

»Kako sem bil smešen, ko sem bil dondek! In kako sem zdaj srečen, ko sem postal deček kot se spodobil...«

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

XXVII. poglavje.

Odbit.

Nekaj dni pozneje se je Amerikancu ponudila priložnost in on jo je porabil. Obiskal jih je sicer vsak večer, toda vedno ga je kaj oviralo, da ni mogel staviti zadnje, odločujoče ponudbe. Včasih je bil še kdo drugi na obisku in Amerikanec ga je seve smatral za vsiljivca. Včasih je bila Norah v cerkvi in ni je hotelo biti nazaj do pozne noči; tedaj je prebil čas v pogovoru s Tessijo, kateri je v prodajalni pripovedoval o čudni deželi onstran morja. Ona ga je pazljivo poslušala in se zelo zanimala za poročila o Ameriki, o njenih prebivavcih, narodih, plemenih, razmerah. Čas jima je navadno prav hitro mineval, in kadar se je Norah ob poldesetih ali dsetih vrnila, je Amerikanec začuden pogledoval na svojo veliko, zlato uro in izjavljal, da bi si ne bil mislil, da je že tako pozno.

Ta večer pa je bila Norah doma, deklici sta bili odšli k sosedom v vas in Amerikanec je čutil, da je njegov čas prišel.

»Menda kmalu odideš, Ted?« mu je dejala, ko sta sedela v bedni, zatohli sobi.

»Da,« ji je odgovoril kratko.

»In greš sam? Ne boš vzel s sabo onega, zaradi česar si prišel, kakor pravijo?«

»Zakaj sem pa prišel?« je vzkljnil naenkrat živahno. »Ljudje vedo o meni več kot jaz sam!«

»Morda,« je rekla Norah smehljajoč se, »že imaš ženo v Ameriki in sedaj ne moreš druge jemati s seboj?«

»Mnogo bi jih že lahko bil imel,« je dejal žalostno, »če bi se nekaj ne bilo zgodilo.«

»Kaj pa? Saj gotovo nisi bil tako nespameten, da bi bil vzel stare domišljije in strahove s sabo preko morja?«

»Da, vzel sem jih,« je vzkljnil, »in se jih še sedaj nisem iznebil. Zopet sem jih s seboj prinesel. — Toda o tem nisem govoril.«

Obadva sta obmolknila in gledala v ogenj. Slednjič je on izpregovoril:

»Norah, ali se spominjaš onega večera pred petindvajsetimi leti, ko sva se ločila pod glogom?«

»Da, prav dobro,« je odgovorila popolnoma mirno.

»Ponudila si se mi vkljub moji nespameti. Ponudila si se mi, da z menoj kljubuješ svetu in se odpoveš za vedno staršem, sorodnikom in znancem in greš za menoj, ki sem bil izgnan in proklet s strašnim prokletstvom sramote.«

Ona je še vedno nepremično zrla v ogenj, kakor bi se spominjala preteklosti.

»Jaz sem bil toliko nespameten, da sem odbil tvojo ljubezen in — tvoje varstvo, kajti ti bi mi bila

res varihinja. A če bi ti sedaj ponujal ljubezen, ali bi me odbila?«

Čutil je, da se sedaj odločuje usoda njegovega življenja. Ali je želel, da mu odgovori z da, ali ne? O tem si sam ni bil na jasnem. Nепrestano sta se mu prikazovali dve podobi; prva je drugo zagrinjala, zakrivala, a zopet se je prikazovala, toda potem novno bledela. Katero naj si izbere? Tu je bila: prerovena stara ljubezen, zavest časti, spomini na četrto stoletja, ki so slikali njegovi domišljiji odevlo ženo z nadzemskimi, lepimi barvami; veliko usmiljenje z njeno sedanjo bedo in revščino njenih otrok; sanje o prijetnem življenju pod novim nebom in v izpremenjeni okolici. Toda tam je bila druga podoba, mlada, sveža, prikupljiva, in videl je svojo bodočo ženo kot mlado kraljico v ljubeznivem, lepem domu pod zasneženimi vrhovi. Katero naj si izbere?

»Povej mi, Ted,« je vprašala odevla žena, preprosto in odkritosrčno kot vedno, »ali si se zato vrnil na Irsko po tolikih letih?«

»Da,« je odgovoril odločno. »Kakor sem ti že pripovedoval, večkrat bi se bil že lahko oženil z milijonarkami v Montani in Nevadi. Poročiti bi se bil mogel s hčerami ljudi, ki so imeli toliko zemlje, kot jo je na vsem Irskem; tla bi si bil lahko pokril s srebrom in streho z zlatom. Pa se nisem. Oni večer ob solnčnem zahodu mi je bil vedno pred očmi. To podoba sem marsikaterikrat gledal, ko sem ležal bedoč pod zvezdnatim nebom; zrl sem jo, ko me je vabil greh v gostilnah San Franciska in Mehik; čuvala mi je vero, kajti želel sem se sestati z materjo na onem svetu in tebe povprašati, ali mi hočeš biti žena na tem; in sedaj je prišel moj čas. Srce mi krvavi zaradi tebe, Norah, in zaradi tvojih otročičev. Muči me misel, da se ti boriš v taki strašni bedi, jaz pa, ki te nisem nikoli bil vreden, imam vsega, kar si more poželeti človeško srce na tem svetu. Če se vrnem brez tebe, se bom moral vedno sramovati svojega bogastva. Nепrestano mi bo pred očmi, kako se ti in tvoja otroka borite proti bedi in revščini. Pojdi z menoj, vzemi tudi Tessijo in Kathleeno in srečnejša bova, kot bi mogla biti kdaj poprej!«

Druga, lepša podoba je bila sedaj popolnoma obledela.

Norah Leonard je bila roke trdo sklenila v naročju. Njegova zvestoba jo je genila, globoko genila, toda njen sklep se ni prav nič omajal.

»Ali se spominjaš, Ted,« je dejala odločno, »zakaj me pred petindvajsetimi leti nisi hotel vzeti s seboj?«

»Spominjam se in menim, da sem prav ravnal, dasi mi je takrat pokalo srce. Poslovil sem se od tebe, ker nisem mogel zahtevati, da nosiš z menoj vred sramoto in gorje ali da pade ta sramota in gorje na tvojo družino.«

»In prav iz istega vzroka ne morem sedaj jaz sprejeti tvoje ponudbe. V tej tuji zemlji in med tujimi ljudmi bi bila samo v breme in morda v sramoto. Jaz sem stara žena, v življenja bojih sem opešala in uvela in ne mogla bi ti biti to, kar želiš. V enem ali dveh letih, bi se me naveličal —«

»Ne, ne!« je vzkljnil. »Ti me ne poznaš! Če sem te tako dolgo čakal, kako bi se te mogel tako kmalu naveličati?«

»Ti nisi čakal mene, marveč nekoga, o katerem si mislil, da sem jaz. V ameriških taborih in gostilnah se ti ni prikazovala postaršana, uvela žena, temveč mlado dekle, ki si jo pustil pod glogom oni večer, ko si se za vedno poslavljaval od doma.«

Te besede so bile tako ponižne, tako odkritosrčne, tako resnične, da jim je proti svoji volji moral pritrčiti. In ko je to spoznal, je začel nenadoma občudovati to vrlo ženo in je sklenil za vedno izbrisati si iz spomina ono drugo, sijajnejšo sliko.

Preveč profesorjev in premalo dijakov. Na univerzi v Segedinu na Ogrskem je na enem oddelku 39 slušateljev in 30 profesorjev, na drugem pa 16 dijakov in 34 profesorjev.

Zračni promet. Angleži se pritožujejo, da opravljajo evropski zračni promet 133 nemških in samo 16 angleških aeroplanov.

Nova znajdba. Profesor Sjevrs z univerze Leipziga na Nemškem je našel aparat, ki meri glasove zločincev. Glas ujamejo na aparat, ne da bi dotiknik za to vedel. Tudi če glas zataji in drugače govori kot sicer, ga spoznajo. Ta znajdba bo igrala v sodstvu tako vlogo kot odkritje palcev.

Lepo praznovanje. Prva tihem so praznovali v Versailles pri Parizu letnico smrti opata Eptēja, ki je bil znašel pisane z znaki za gluhoneme. Med praznovanjem so nastopali govorniki in so proslavljali opatov spomin z znamenji, ki jih je bil izumil. V Parizu nosi neka cesta blizu zavoda gluhonemih njegovo ime.

Ameriška prohibicija. V zadnjem gospodarskem letu, od lanskega do letošnjega julija, so obdijeli v Ameriki 14.000 ljudi, ki so se pregrešili proti prohibicijski postavi. 5665 so jih zaprli, 6 narne globe so nesle več kot sedem milijonov dolarjev.

Pameten nasvet. V nestu Exeter na Angleškem je župnik, ki slabosti svoje občine natančno pona. Nekoč je pred pridigo župljanom takole govoril: »Opazil sem, da vas prevzame med mojo pridigo večkrat utrujenost; mislim, da ne dolgočas. In marsikdo zaspi. Zato vam nasvetujem tole: Da vas ne bo več spanec prenehal, vas prosim, da med pridigo stojite. Napravi bom prav na kratko.« — Nihče več ni spal.

Na Sveto goro pri Gorici vozi vsako nedeljo in vsak praznik avtobus; če je treba, pelje tudi večkrat. —

Število policijskih agentov bodo zvišali v Italiji od 15.000 na 30.000. To je pač posledica zadnjega atentata na Mussolinija.

Selitev. V Stockholmu na Švedskem se sedaj vse seli. Zgradilo se je v zadnjih dneh toliko novih stanovanj s kopalnicami, električno kuhinjo itd., da se je dni vank Stockholmece preselili. Velika stanovanja so prazna, je pisarne jih še vzamejo.

V Londonu so odprli prvo mohamedansko mešeto. Da jo imajo v Parizu tudi, smo že pisali.

»Kar se t.i.e naše revščine,« je nadaljevala, »samo jo nosili že toliko let, da nam je sedaj lahka. Ničesar ne potrebujemo, hvala Bogu! Dosti imamo jesti in piti, in če naša obleka ni po najnovejšem kroju, je vsaj močna in pripravna. Čez nekaj mesecev bo Tessie polnoletna in tedaj bomo lahko dobili tistih par funtov, ki jih ji je oče zapustil.«

»Tessie bo potem tako bogata, da ji bo težko najti ženina. Norah, ona ti je tako podobna — ravnotaka je, kot si bila ti pred mnogimi leti, da sem že hotel njej reči to, kar sem sedaj dejal tebi, ko sem stopil prvi večer v prodajalno.«

»Da,« je odgovorila mati zamišljeno. »Tessie, ki je nisi nikoli videl, te je spremljala vsa ta leta in ne jaz.«

»Odlično dekle je,« je vzdihnil Amerikanec. »Srečni mož, ki jo dobi.«

»Saj je še otrok,« je rekla Norah.

»Torej,« je dejal on trpko in vstal, »bo vsaj nekaj dobrega od vsega tega: Ovadniški zarod bo na večno izumrl!«

Naslednji večer — poletje se je že nagibalo h koncu — je Pathleen sedela v zadnji sobi pri Murphyjevi gospe. Thade Murphy, ki je sedel njej nasproti, je počasi kadil in včasih jemal pipo iz ust, da pristavi kako besedo k onemu, kar je brala. Nena doma pa je dejal:

»Zapri knjigo, Katty, in poslušaj, kaj ti bom povedal to blaženo noč!«

On je vedno imel kaj važnega povedati in je vedno govoril v tako skrivnostnih besedah, da se Kathleen ni prav veliko začudila. Zaprla je knjigo in poslušala.

84 let je stara Angležinja Charry, pa se učil sedaj za soferko.

Zametano sorodstvo. — Angleški kapitan Head se je poročil z gospodično Belino Hankey. Oče Beline se je pred par leti drugič oženil z gospodično Headovo, njegov sin iz prvega zakona pa s sestrico druge žene svojega očeta. Kapitanova dva nečaka sta sedaj polbrata njegove žene, oče njegove žene in njegov brat sta pa njegova svaka.

Na 3000 hektarov zemlje pride v Italiji en motorni plug. — Koliko jih imamo pa pri nas?

Z vedrim in veselim licem

pričenja vsako pranje pri kafesem se uporablja
milo „Gazela“

Brez truda, hitro in temeljito učinkuje to priznano
milo. Vsak tisoč kos pa vrhutega

vsebuje pravi zlatnik.

Nešli ga boste tudi vi, ako boste kupovali le to našo
res pravo gospodinjstvo milo.

Dr. Ivan Hubad

zobozdravnik in okrožni
zdravnik v Škofji Loki
zopet vsak dan redno ordinira

Dr. Joško Arko

okrožni zdravnik v št. Vidu pri Ljubljani
ordinira ves dan in ne samo od
3. ure popoldne v Vižmarjih v hiši
ge. Štrukelj, trgovke in gostilničarke,
I. nadstropje. Ima tudi svojo lekarno.

Spominjate se še,

kako ste se lansko leto pri
TEKSTILBAZARJU v Ljubljani
na Krekovem trgu št. 10

dobro in poceni oblekli? Letošnjo jesen
prodajamo pa še ceneje! Pridite in
prepričajte se! - Pišite po novi cenik!

Hrušev mošt — Naslov: IVAN KURALT,
valični mlin — Domžale.

Mizar. pomočnik — Naslov: JOŽE SITAR,
mizarstvo, Križe pri Trziču, Gor.

Posestvo — Naslov: FRANC STEGNAR,
majhno, z vsemi gospod. poslopiji
in vrtom, v bliž. Kranja, se proda
za 37.000 Din. — Natančna pojasnila daje
FRANC STEGNAR, pošta Podbrezje, Gorenjsko, 6992

Ona: »Neki notranji glas mi pravi...«
— On: »Za božjo voljo! Ali imaš poleg zunan-
njega še tudi notranji glas?«

POZOR! POZOR! Manufakturna trgovina.

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno
blago se kupi pri

Angeloslavu Hrastniku
LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

CREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako
leto vendno v zalogi. Kupim tudi
surovi in stopljeni toj
in ga plačam po najvišji dnevalni cenit.
Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

za ženske kestanke, lep karo in dia 45.—,
enobarvena ševjet 50.—, kariraste srtice 55.—,
karirast ševjet 60.—, modra pisan pachant
16.—, Hanel 12.—, oksford 12.—, belo platno
10.—, klot, evlth, gradi in vsakovrstno ma-
nufakturno kupite najceneje v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE št. 19.

Kadar greste v Celje, prepričajte se. Cenik
z več tisoč slikami zastoj. Železniška vož-
nja se nakupu primerno povrne. — Trgovet
engro cene.

Umetni zbiratelji
Podružnica: Ljubljana, Masarykova c. št. 11

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

AVGUST JEGLIČ

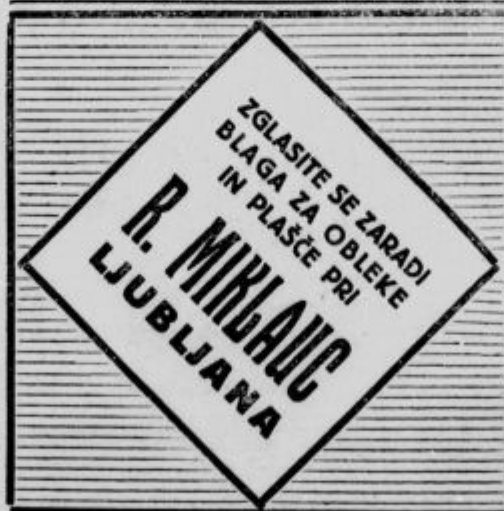
RADEČE pri ZIDANEM MOSTU

nudi vsakovrstno USNJE, čevlje lastnega izdelka, gamale in čevljarske potrebščine po najnižjih cenah. — Prepričajte se!

Za svetlo, **brinovo olje** (brez gošče in vopristno de) plačam 160 D za kilogram. Pri veliki množini dražje. — M. KLAMMER, Dolenja vas pri Rakeku, p. Cerknica.

Špinačo letošnjega pridelka, hijacinte, tulpe, narcize in krokuse smo pravkar prejeli. — SEVER & KOMP. — Ljubljana. 6631

Vajenca za mizarstvo sprejem. - J. Mrhar, Staneče — šent Vid nad Ljubljano.

Zlatnike v »ZLATOROG« TERPENTINOVEM

MILU so dalje našle sledeče osebe: Helena Pušavc, Ljubljana, Kladezna ulica 22; Štefenija Vuča, Maribor, Mlinska ulica 18; Marija Küssel, Ptuj - Novo mesto; Neža Gregorevčič, Mali vrh 15, Globoko - Brežice; Marija Vajdl, Trnavče pri Mozirju; Marija Podržaj, Ljubljana, Bohoričeva ulica; Slavka Šepetave, Gregovce pri Bizeliskem; Terezija Špan, Debro pri Laškem; Julijona Kep, Breznica pri Prevaljah; Marija Korošec, Gorjuše pri Bohinju; Marija Urabič, grad Turn, Leskovec pri Krškem; Tereza Zrim, Kuzdobljanje, Gor. Lendava; Ivanka Križaj, Ceste pri Dol. Logatcu; Helena Pivk, Selo pri Zireh; Tina Lovše, Vel. Kostrevnica, Šmartno pri Litiji; Marija Kapelari, Jurklošter, Loka; Fanika Maritič, Zagreb, Ilica 163; Ana Lukič, Dolnji Daruvar; Marija Čiček, Vetovo; Marica Pojed, Konak, Podravske Sestve; Frančiška Hren, Stara Gradiška; Marija Hunjadi, Ivaničgrad. 6920

Mizarski pomočniki za boljše delo, se sprejmejo. Reflektiram samo na prvovrstne moči. — Kupim OREHOVE, ČEŠNJEVE in HRASTOVE PLOHE. — ANDREJ KREGAR — tvornica pohištva — šent Vid nad Ljubljano. 6926

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.--, vloge nad Din 250,000.000.--.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelk: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.